

O delu osnovnih šol ptujskega okraja v I. polletju

Zopet jemljemo v roke svinčnike in računamo, primerjamo, obravnavamo probleme, ki so v zvezi z uspehi oziroma neuspehi učencev osnovnih šol ptujskega okraja v prvem polletju. Ugotovljamo, da lahko beležimo napram lanskemu letu odstopno prejšnjim letom sicer skromen napredek, a napredek vendarle je.

Sola v socialistični družbi ne more živeti izolirano. Za njen uspeh je potrebna tesna povezava med učitelstvom, starši, učenci in množičnimi organizacijami. V neki meri se nam je to že posrečilo in rodilo odlične uspehe. Sodelovanje omejenih faktorjev je nazorna slika kulturne ravni kraja oziroma predela v našem okraju. Največje razumevanje za šolo kažejo ljudje v ravniškem delu našega kraja, manj v Haložah in Slovenskih goricah. Seveda igrajo pri tem veliko vlogo socialne prilike predela, težje ali lažje terenske prilike itd.

Razveseljivo je dejstvo, da je ljudstvo našo novo, socialistično šolo sprejelo za svojo, da vidi v njej ustanovo, ki vzgaja, uči in oblikuje otroka v človeka, ki bo pošten, pravičen in bo ljubil resnico nad vse. Zaveda se, da šola vzgaja otroku moralne kvalitete, ki so potrebne človeku socialistične skupnosti. Spoznava, da bodo tudi oni otroci, ki jih učimo in vzgajamo s toplim človeškim odnosom, dobri in pošteti, četudi ne bodo poznali strahu pred višjimi, nevidnimi silami, ki naj bi uravnavale in vnaprej določale človekovo usodo. Življenje samo pa vsakomur dovolj jasno dokazuje, da je vsak posameznik, pa tudi narod kot celota, svoje sreče kovač sam, če trezno in realno gleda na življenje in svet. Zato naša današnja socialistična šola, ki je plod težkih bojev jugoslovanskih narodov, uči našega otroka na strogo znanstveni podlagi in s tem odstranjuje vse usledne mističizma, ki ga otroci prinašajo v šolo kot rezultat nesodobne in današnjim življenjskim prilikam neprimerne domače vzgoje.

V prvem polletju tekočega šolskega leta je bil skoro na vseh osnovnih šolah obisk zelo povišen. Saj se ponekod približuje 100%, večina šol izkazuje nad 90%, nekaj šol med 80 in 90% in le ena šola samo 75% (Rodni vrh). Povprečni šolski obisk v okrajnem merilu pa znaša 91%. Izkoriščenost otrok za delo je vedno manjša. Izostajanje zaradi domačih in cerkvenih praznikov je mnogo redkeje, ker so starši uvideli, da je vsak izostanek otroka od pouka v neprecenljivo škodo otroku in bodoči skupnosti, katere člen bo naša sedanja mladina.

Novost za učence in starše v drugem polletju je, da se v vsaki učilnici na voljo ima vsak učencu poseben poslop, kar je utemeljeno v Ustavi in členu, ki jasno pove, da je cerkev ločena od države in od šole. Cerkev je stvar vere, šola pa je znanstvena ustanova. V vseh naprednih državah so to že davno uredili, celo v Italiji, kjer ima sedež poveljatelja katoliške cerkve. Kdor količkar pozna življenje po svetu, se temu ne bo čudil in bo razumel, da spada vera v cerkev, šola pa je državna instit

KZ Velika Nedelja pred občnim zborom Kmetijsko gospodarstvo v Dornavi in njegovo lanskoletno delo

Pri Veliki Nedelji se pripravljamo na občni zbor KZ. Te priprave bi lahko ocenjevali iz dveh strani. Naprednejši člani KZ Velika Nedelja razpravljajo o predlogih, kako bi v letu 1952 KZ čimbolj koristila napredku kmetijstva v našem okolišu, na drugi strani pa se nekaj poedincev ukvarja z mislijo, kako bi občnemu zboru dokazali, da morajo gospodarstvo KZ voditi samo tisti izkušeni možje, ki so nekdaj imeli pri nas besedo. Ti možakarji baje gospodarske stvari najbolje razumejo. Po njihovem je napačno, da bi bili funkcionarji KZ tudi ljudje, ki so morali preje hoditi na dnino ali pa so morali biti navezani na kosček zemlje, kar jim ni dopuščalo, da bi se zanimali za razne gospodarsko-donosne kombinacije, ki so poedincem bolj koristile kot skupnosti.

In kako je bilo v KZ Velika Nedelja doslej?

Vsak resni kmetovalec, član ali nečlan KZ, je ne glede na to, ali je kmet, posestnik ali bajtar, že zdavnaj videl, da ne more ostati naša KZ samo kot trgovina, ki nudi ljudstvu samo toliko, kolikor daje industrija, temveč mora biti gibalna za dvig kmetijske produkcije, okrog katerega se zbira vse, kar si želi in kar se bori za napredek. Glede na to je prišlo do pobude, da bi naša KZ ustanovila združeno ekonomijo, ki bi služila predvsem za vzdrževanje in vzdrževanje plemenjakov. Za to so bili že dani pogoji, ni pa prišlo do uresničenja. Razpoložljiva zemlja je bila dana v najem.

Večina žensk tukajšnjega okoliša je tudi pozdravila pobudo KZ za ustanovitev mesnice. Vselej, ki je prišel k Veliki Nedelji, potnik iz avtomobil ali z vlakom, se je spraševal, če pri Veliki Nedelji ni nikogar, ki bi imel razumevanje za ureditev in vzdrževanje gostilne. Blizu je postaja in nikdar ne zmanjka ljudi, ki vprašujejo za gostiščem. Stiri kilometre daleč pa ne bo nikdo hodil sedet in pit. Z dobro voljo in manjšo vsoto denarnih sredstev smo v marsičem uspeli. Tako je KZ pri Veliki Nedelji korak za korakom napredovala po zaslugi ljudi, ki jim gre za splošno korist, ne pa samo za osebni profit.

Drugeče so hoteli poedinci in so to tudi dokazali že na prejšnjem občnem zboru. Nastopili so s parolo: »Hlapci in kočarji

nam ne bodo gospodarili!« Vsa komur je bilo jasno, da pri tem niso mislili na predsednika KZ, ki je sin največjega posestnika, niti tih odbornikov, vzornih kmetovalcev, temveč le dva odbornika iz vrst delavcev, ki sta bila v odboru na željo manjših posestnikov in kmečkih delavcev. Na zboru niso uspeli. S porazom se niso pomirili za dalje časa. Ker ni šlo direktno, so si pomagali drugače. Spoznali so, da jim bo takratni poslovodja KZ Turk Hinko zanesljivo orodje, s katerim bodo poskušali razbiti združeno. Tudi manevar s Turkom ni uspel. Mihovčani so poskušali drugače. S strahom pred odgovornostjo za zadržane kredite pa bo sigurno šlo. Vrgli so parolo: »Ce

bomo porabili 2-milijonski kredit, ki nam je na razpolago, bo moral vsak član KZ plačati za drugi 13.000 do 50.000 din.« Sledilo so izstopne izjave med Mihovčani in člani iz Trgovišča. Turk Hinko je začel »reševati« najbližje znanke. Pisal jim je izstopne izjave.

O uspehih in neuspehih prizadevanj za napredek KZ, kakor tudi o neuspehih manevarih poedincev bo govora na občnem zboru, kjer bo z gospodarskim obračunom dokazano, da je KZ lani uspešno gospodarila. Razpravljali bodo tudi o ustanovitvi kreditnega in drugih korist

Trgovska mreža pred novimi nalogami

Z grozljivim pismom se ne dajo

spremeniti šolske ocene

V četrtek 31. jan. 1952 je bila v Titovem domu v Ptujju konferenca, ki jo je sklicalo Poseljstvo za trgovino in gostinstvo OLO Ptuj. Konferenca so se udeležila državna in združena trgovska podjetja.

Tov. Vobič Ivan je podal uvodni referat, iz katerega navajamo glavne misli: Konferenca je imela namen, da s trgovsko mrežo ptujškega okraja pregleda delo, uspehe pa tudi napake ter iz tega izvede potrebne zaključke.

Trgovska mreža je imela v preteklem letu velike in važne naloge, katere je v glavnem rešila. Kot eno najvažnejših nalog lahko smatramo borbo na odbitih odkupnih podjetij in drugih, znižanje cen kmetijskim proizvodom in povečanje odkupnih količin. Prav tako je bila tudi naloga trgovskih podjetij, da preskrbi potrebne s vsem blagom ob prenehanju garantirane preskrbe.

Izvrševanje vseh nalog je imelo za cilj stabilizacijo tržnice in gospodarstva sploh. Ta naloga pa še do danes ni končana. Dnevno se moramo še boriti s težavami, katere pa je treba vztrajno in z vso doslednostjo premagovati, da čim prej dosežemo skupni cilj: zgraditev naše industrije, elektrifikacija države in utrditve naše obrambne moči.

Tov. Vobič je v kratkem podaril borbo naše države za mir ter važnost družbenih planov in njih izpolnjevanje za dosego nakazanih ciljev kakor tudi postopno izboljšanje življenjskega standarda.

Paziti moramo na to, da preprečimo vpliv kapitalističnih elementov v blagovnem prometu, t. j. da jim onemogočimo izvedbo njihovih škodljivih dobičarskih tendenc. Nadalje se moramo boriti proti monopolizmu, ki se tu in tam pojavlja, kar slabo vpliva na potrebo, cene, izbiro itd. Negativni rezultati monopolizma se odražajo tudi v izpolnjevanju gotovinskega plana, t. j. v črpanju kupne moči.

Za uspešno izvajanje družbenega plana bo morala naša trgovina vložiti vse sile za ostanje fondov družbenega prispevka, stopnje akumulacije in plačnega fonda. Nastala bo neizogibna in izredno pomembna zaostritev iskanja notranjih rezerv, za znižanje stroškov na eni in povečanje prometa na drugi strani.

Za izvedbo vseh teh nalog so potrebne nekatere spremembe v trgovski mreži, ki so delno že izvršene, delno pa bodo tekom tega leta.

Med najvažnejše spremembe štejemo predajo 20 poslovalnic Okrajnega magazina na področju kmetijskim zadrugam, likvidacijo poslovanja VTP in trgovine L.M. ustanovitve bazenskega grosista »Rožnik« ter prevzem Okrajnega podjetja za preskrbo z mesom in mesnimi izdelki po MLO Ptuj.

V tem letu je pričel z grozljivim poslovanjem Okrajni magazin, ki je preimenovan v »Preskrbo«, ustanovitveni bosta pa še 2 podjetji, ki bosta imeli grozljivo-detaljistični značaj

in to eno s prehranbenim in industrijskim blagom, drugo pa z železnino in gradbenim materialom. Podjetje »Vino-sadje« je v likvidaciji.

Podjetja z večjim številom poslovalnic bodo morala izvesti tudi notranjo reorganizacijo, v kolikor je to le mogoče ter pristopiti k specializaciji trgovin. Trgovsko podjetje Sklada za mehanizacijo se bo v bodoče bavilo le s kmetij, pridelki.

V kolikor bi poedina podjetja, posebno v krajih, kjer nimajo konkurence

Ljudska univerza Ptuj

30. januarja t. l. je pripravila ljudska univerza v Ptuj svoje šesto redno predavanje. Predavala je tov. Urbasova: »O kulturnih spomenikih Ptuj« ter o teh prikazala nekaj skopičnih slik.

Predavateljica je zopet maloštevilne poslušalce popeljala v zgodovino Ptuja. Ptuj je ena najvažnejših točk na prehodu iz alpskega sveta v Panonsko nižino. Zato se je že v prazgodovinski dobi na tem mestu razvila naselbina, za kar najdemo dokaze v izkopanih iz starejših in mlajše kamene dobe, ki so bile najdene na prvi dravski terasi, tam, kjer stoji danes Sp. Hajdina. Tudi Kelti in Iliri so imeli tukaj svojo naselbino. Največji procvit je dosegel Ptuj za časa Rimljanov. Bil je važna vojaška postojanka in obrambno mesto v provinci Panoniji. Bil je pa tudi trgovsko mesto. Po propadu rimskega cesarstva se že za časa Karla Velikega zopet obnovi naselbina in se pod gradom razvije srednjeveški Ptuj, ki se tudi danes še ni bistveno spremenil.

Predavateljica je nato na nekaterih skopičnih slikah prikazala najvažnejše kulturne spomenike. Potrebno bi bilo, da bi vsak Ptujčan čul te spomenike, ne pa jih pomagal uničevati, kar se čisto dogaja. Sicer obstoja ustanova — Mestni muzej —, ki te starine zbira, vendar ne more vsega ohraniti pred uničenjem. Za Ptujčan sramotno je, da večkrat kakšen tujec več ve o ptujskih zgodovinskih spomenikih kot marsikateri domačin — vendar se je dogodilo, da je bilo sicer zelo dobro, poučno in zanimivo predavanje tako slabo obiskano.

—o—

V VELIKI NEDELJI IMAJO POČASNEGA KURIRJA

Domačini in tujci, ki pridejo k Veliki Nedelji, se upravičeno zgražajo nad stanjem betonskih stopnic, ki vodijo od poslopja KLO na hribček. Ne samo, da teh ne čisti nikdo poleti ali v jeseni, ko na njih trohni listje, hujše je, da tega ne stori nikdo pozimi, ko so popolnoma zasnežene. Prehod po takšnih stopnicah je seveda skrajno nevarno. Kurir KLO Meko Franc se, kot izgleda, niti malo ne zaveda svojih dolžnosti, ki jih ima poleg čisto kurirskih poslov, to je, da mora skrbeti tudi za ogrevanje uradnih prostorov ter vzdrževanje in čiščenje neposredne okolice poslopja ter tudi navedenih stopnic. Vse to delo opravlja sedaj snažljiva, v kolikor jih seveda poleg svojega dela zmore.

Ni nam znano, v koliko je resnica, da je KLO odpovedal službo dosedanjemu kurirju in zakaj ni nastopil službe še njegov naslednik. Pričakujemo pa, da se bo novi kurir svojih dolžnosti bolje zavedal kakor sedanj.

-lt.

Okrajno gledališče Ptuj

V nedeljo, 10. februarja 1952. ob 15. uri: Franjo Blaž: »PEPELKA«, pravljica igra v štirih dejanjih. Režija in scena v rokah Fr. Blaža, člana SNG v Mariboru.

V nedeljo, 17. febr. 1952, ob 15. uri: Fr. Blaž: »PEPELKA«, pravljica igra v štirih dejanjih. Režija in scena v rokah Fr. Blaža, člana SNG v Mariboru.

Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni od 15. do 17. ure, v nedeljo od 9. do 11. ure in eno uro pred predstavo.

GOSPODINJE, KMALU PRIDE ČAS NASAJANJA KOKELJ

Pridne gospodinjje bodo kmalu začele nasajati koklje, da bi imele rano piščančke. Jarice, ki se zvalijo v februarju in marcu, v jeseni že nesejo. Zato vsaka gospodinja želi čim več ranih jaric. V tem si lahko pomagajo (v kolikor držijo nasvet, ki nam